

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμόν 88 / 2020
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**
Ε' Τμήματος
Συνεδρίαση της 24^{ης} Ιουνίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Αντώνιος Τατσόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αθηνά Αλεφάντη, Γεώργιος Βαμβακίδης, Ιωάννης Χατζηνέκουρας και Ιωάννα Λεμπέση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.20.27/1024/21131/21-5-2020 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών / Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα / Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιας Διοίκησης / Τμήματος Υπηρεσιακής Κατάστασης.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: **α)** Αν, μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων της προκήρυξης 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ (ΦΕΚ 4/τ.ΑΣΕΠ/2-2-2018) και ενόψει του διορισμού των περιλαμβανομένων στους πίνακες διοριστέων ατόμων της ειδικής κατηγορίας των ΑΜΕΑ, υποχρεούνται ή όχι οι αρμόδιοι για τον διορισμό φορείς να προχωρήσουν στον διορισμό επιτυχόντων για την πιστοποίηση της υγείας των οποίων ανακύπτουν ερωτήματα με βάση το περιεχόμενο των προσκομιζομένων ιατρικών βεβαιώσεων, και σε καταφατική περίπτωση αν είναι ή όχι δυνατό να περιορίζονται τα προς άσκηση καθήκοντα του κλάδου, στον οποίο εντάσσεται ο διοριζόμενος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις προσκομιζόμενες ιατρικές βεβαιώσεις, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με τις βεβαιώσεις πιστοποίησης αναπτηρίας των ΚΕΠΑ.

β) Αν είναι δυνατή η παραπομπή των υποψηφίων προς διορισμό στις Υγειονομικές Επιτροπές κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1β του άρ. 165 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), σε περίπτωση που από τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά και ιατρικές βεβαιώσεις δεν προκύπτει η υγεία και η φυσική καταλληλότητά τους να ασκήσουν τα καθήκοντα της αντίστοιχης θέσης.

γ) Ποιες είναι οι περαιτέρω ενέργειες, στις οποίες θα πρέπει να προβεί η Διοίκηση σε περίπτωση που ο υποψήφιος προς διορισμό δεν διαθέτει την υγεία και τη φυσική καταλληλότητα κατ' άρθρο 7 του Υπαλληλικού Κώδικα και κατά το αντίστοιχο άρθρο 14 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινωνικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007).

δ) Αν, ενόψει των διατάξεων του άρθρου 14 παρ. 6γ του ν. 2190/1994, το ΑΣΕΠ είναι ή όχι αρμόδιο να προβαίνει, πέραν αποκλειστικά της μοριοδότησης του ποσοστού αναπηρίας, και σε έλεγχο της καταλληλότητας του υποψηφίου βάσει των σχετικών βεβαιώσεων του ΚΕΠΑ, ιδίως στις περιπτώσεις που στις βεβαιώσεις αυτές αναφέρεται ότι ο υποψήφιος είναι ανίκανος για κάθε βιοτοριστικό επάγγελμα ή πάσχει από πάθηση που δεν του επιτρέπει την άσκηση των καθηκόντων της θέσης επιλογής του.

Επί του ως άνω ερωτήματος, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως :

Ιστορικό

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και από τα έγγραφα που επισυνάπτονται σ' αυτό προκύπτουν τα εξής:

Κατά την εφαρμογή της ειδικής διαδικασίας του άρθρου 24 του ν. 4479/2017 για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού σε ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας των ΟΤΑ α' βαθμού και ΝΠΙΔ αυτών, εγκρίθηκε η κάλυψη οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων σαράντα επτά (8.847) κενών οργανικών θέσεων, από τις οποίες παρακρατήθηκαν πεντακόσιες πενήντα εννέα (559) θέσεις για την πρόσληψη προστατευομένων ατόμων του ν. 2643/1998, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 59354/958/21-12-2017 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ 4770/τ.Β'/29-12-2017), ενώ για τις υπόλοιπες θέσεις εκδόθηκε από το ΑΣΕΠ η 3Κ/2018 προκήρυξη οκτώ χιλιάδων εκατόν εξήντα έξι (8.166) θέσεων, όλων των εκπαιδευτικών κατηγοριών και διαφόρων κλάδων/ειδικοτήτων.

Σε εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 6γ του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 4440/2016 και ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσης της προκήρυξης 3Κ/2018, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των προκηρυσσομένων θέσεων κατά Περιφερειακή Ενότητα, φορέα και κλάδο ή ειδικότητα καλύφθηκαν από άτομα με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, όπως διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές του ΚΕΠΑ.

Μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων της προκήρυξης 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ, και ενόψει του διορισμού των περιλαμβανομένων στους πίνακες διοριστέων ατόμων της ειδικής κατηγορίας των ΑΜΕΑ, περιήλθαν στην ερωτώσα υπηρεσία τα ακόλουθα ερωτήματα σχετικά με την πιστοποίηση της υγείας υποψηφίων προς διορισμό:

α) το υπ' αρ. Ε.Π. 78/20-8-2019 έγγραφο του Δήμου Καβάλας για τη δυνατότητα διορισμού σε θέση ΥΕ Εργατών Καθαριότητας υποψηφίου της ειδικής κατηγορίας ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, ο οποίος, σύμφωνα με την πιστοποίηση αναπηρίας του ΚΕΠΑ, πάσχει από σχιζοφρένεια με ποσοστό αναπηρίας 67% και παρουσιάζει ανικανότητα για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα, ωστόσο έχει προσκομίσει πιστοποιητικό ψυχιάτρου, όπου βεβαιώνεται ότι μπορεί να εργαστεί ως ΑΜΕΑ με αναπηρία 67% για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης και είναι ικανός για καθήκοντα Εργατών Καθαριότητας ΥΕ.

β) το υπ' αρ. 30868/13-9-2019 έγγραφο του Δήμου Σπάτων – Αρτέμιδος για τη δυνατότητα διορισμού σε θέση ΥΕ Εργατών Καθαριότητας υποψηφίου της ειδικής κατηγορίας ΑΜΕΑ με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, ο οποίος προσκομίζει ιατρική βεβαίωση με την οποία κρίνεται ικανός να ασκεί τα καθήκοντα της θέσης εργάτη καθαριότητας, με περιορισμένες ικανότητες εκτέλεσης καθηκόντων και συγκεκριμένα ότι μπορεί να εργαστεί ως πεζός οδοκαθαριστής σε περιοχές μακριά από δρόμους υψηλής επικινδυνότητας, ότι δεν δύναται να εργαστεί ως συνοδός απορριμματοφόρου και ότι συνιστάται η αποφυγή βάρους μεγαλυτέρου των 10 κιλών.

γ) Το υπ' αρ. πρωτ. ΕΜΠ 23/1-10-2019 έγγραφο του Δήμου Κορινθίων για τη δυνατότητα διορισμού σε θέση ΥΕ Εργατών Καθαριότητας υποψηφίου της ειδικής κατηγορίας ΑΜΕΑ με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, ο οποίος, σύμφωνα με την πιστοποίηση αναπηρίας του ΚΕΠΑ, φέρει ποσοστό αναπηρίας 67% εφ' όρου ζωής στην Παραπληγία – Κινητική Αναπηρία, ωστόσο προσκόμισε βεβαίωση Διευθυντή

Παθολογίας Γενικού Νοσοκομείου ότι δύναται να εργαστεί στο Τμήμα Καθαριότητας Δήμου.

δ) το υπ' αρ. πρωτ. 15370/11-6-2018 έγγραφο του Δήμου Αγίας Παρασκευής, στο οποίο αναφέρεται ότι έχουν διοριστεί ως εργάτες καθαριότητας άτομα, τα οποία εκ των υστέρων προσκόμισαν γνωμάτευση του ΚΕΠΑ με ποσοστό αναπηρίας και με πάθηση, η οποία εκ των πραγμάτων δεν τους επιτρέπει να εργαστούν στην ειδικότητα με την οποία διορίσθηκαν.

Κατόπιν τούτων και προκειμένου να απαντήσει στα παραπάνω έγγραφα η ερωτώσα υπηρεσία υπέβαλε τα εξεταζόμενα ερωτήματα.

Νομοθετικό πλαίσιο.

2. Στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3584/2007 (Α' 143), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

.....*Μέρος πρώτο. Μόνιμο προσωπικό.*

Κεφάλαιο Α'. Υπηρεσιακά Συμβούλια – Υγειονομικές Επιτροπές – Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας .....

Άρθρο 9

«1. Οι κατά τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων Υγειονομικές Επιτροπές γνωματεύουν και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. στις περιπτώσεις που απαιτείται γνωμάτευση κατά τις διατάξεις του παρόντος.

2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 164, 165, 166 και 167 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως ισχύουν».

.....*Κεφάλαιο Β'. Προϋποθέσεις διορισμού.*

A. Προσόντα και κωλύματα διορισμού

Άρθρο 11

«1. Οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προσόντα του διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξεως της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο του διορισμού....».

Άρθρο 14 (όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε και η παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 48 παρ. 3 και 4 αντίστοιχα του ν. 4674/2020, Α' 53)

«1. Υπάλληλοι διορίζονται όσοι έχουν την υγεία που τους επιτρέπει την εκτέλεση των καθηκόντων της αντίστοιχης θέσης. Η έλλειψη φυσικών σωματικών δεξιοτήτων δεν εμποδίζει το διορισμό, εφόσον ο υπάλληλος, με την κατάλληλη και δικαιολογημένη τεχνική υποστήριξη, μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντα της αντίστοιχης θέσης. Ειδικές διατάξεις για το διορισμό ατόμων με ειδικές ανάγκες δεν θίγονται.

2. Η κατάσταση της υγείας των υποψήφιων υπαλλήλων, προκειμένου να είναι σε θέση να ασκήσουν τα καθήκοντα που προβλέπονται για τη θέση τους, πιστοποιείται με γνωματεύσεις παθολόγου ή γενικού ιατρού και ψυχιάτρου, οι οποίοι απασχολούνται είτε στο δημόσιο σύστημα υγείας είτε στον ιδιωτικό τομέα, με βάση παραπεμπτικό έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται από την Υπηρεσία τα καθήκοντα της θέσης που πρόκειται να αναλάβει ο υπάλληλος.

3. Ειδικά για τα άτομα με αναπηρία που διορίζονται με γενικές ή ειδικές διατάξεις, η υγεία και η φυσική καταλληλότητα πιστοποιούνται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, με βάση παραπεμπτικό έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται από την Υπηρεσία τα καθήκοντα της θέσης που πρόκειται να αναλάβει ο υπάλληλος».

Περαιτέρω, στην παρ. 5 του προαναφερθέντος άρθρου 48 του ν. 4674/2020 ορίζεται ότι:

«Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις εκκρεμείς περιπτώσεις διορισμών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος».

3. Ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Υπαλληλικός Κώδικας), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (Α' 26), ορίζει στο άρθρο 164 τα είδη των υγειονομικών επιτροπών, στο άρθρο 165 (όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη στην παρ. 1 περίπτωσης δ' με το άρθρο 48 παρ. 2 του ν. 4674/2020) τη σύσταση και τις αρμοδιότητες των πρωτοβάθμιων και των δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών, και στα άρθρα 166 και 167 τη σύσταση και τις αρμοδιότητες των επιτροπών προσφυγών και των ειδικών υγειονομικών επιτροπών αντίστοιχα. Ειδικότερα, στην παρ. 1 του άρθρου 165, μετά την προαναφερθείσα συμπλήρωσή της, ορίζεται ότι: «.....Οι πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές είναι αρμόδιες να γνωματεύουν, ύστερα από ερώτημα της

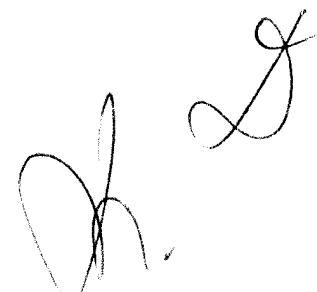
υπηρεσίας: ..... δ) για την πιστοποίηση της υγείας και της φυσικής καταλληλότητας των υποψηφίων για διορισμό ατόμων με αναπηρία».

4. Στο άρθρο 14 παρ. 6γ του ν. 2190/1994 «Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης» (Α' 28), όπως ίσχυε μετά την αντικατάσταση της παρ. 6 με το άρθρο 25 του ν. 4440/2016 (Α' 224) και πριν από την προσθήκη εδαφίων στην παρ. 6γ με το άρθρο 84 του ν. 4604/2019 (Α' 50), η οποία έγινε μετά την έκδοση της προκήρυξης 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ, ορίζονται τα εξής:

«γ) Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των προκηρυσσόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ κατά Περιφερειακή Ενότητα, φορέα και κλάδο ή ειδικότητα καλύπτονται από άτομα με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, όπως διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές του ΚΕΠΑ».

Στη συνέχεια, ο ν. 2190/1994, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προβλέπει στο άρθρο 16 την έκδοση προκήρυξης πλήρωσης θέσεων από το ΑΣΕΠ και την υποβολή αιτήσεων, στο άρθρο 17 την διενέργεια διαγωνισμού και στο άρθρο 18 την πλήρωση θέσεων βάσει προτεραιότητας.

5. Στο άρθρο 24 παρ. 1 του ν.4479/2017 (Α' 94) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Μέχρι την 31^η Ιουλίου 2017, οι ΟΤΑ α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών δύνανται να υποβάλλουν προς έγκριση στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση αποφάσεις τροποποίησης των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, ... ύστερα από εκτίμηση, από τα αρμόδια όργανά τους, των οργανικών αναγκών τους, σε κάθε είδους ανταποδοτικές υπηρεσίες σχετικές με την καθαριότητα. ..... Ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εγκρίνει, ... τις αποφάσεις περί τροποποίησης των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των προηγούμενων εδαφίων, ... Εντός δέκα (10) ημερών από την έγκριση του προηγούμενου εδαφίου οι ενδιαφερόμενοι ΟΤΑ ή νομικά πρόσωπα αυτών υποβάλλουν αίτημα για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού, προς κάλυψη των νέων οργανικών θέσεων.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και μετά από την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως, συνάγονται τα ακόλουθα:

6. Μεταξύ των προσόντων διορισμού των μονίμων δημοτικών υπαλλήλων είναι και η κατάσταση υγείας που επιτρέπει στον υποψήφιο προς διορισμό την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης που πρόκειται να αναλάβει. Το προσόν αυτό πρέπει να συντρέχει τόσο κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων όσο και κατά τον χρόνο του διορισμού. Η πιστοποίηση του προσόντος της υγείας των παραπάνω υπαλλήλων γίνεται αποκλειστικά με γνωματεύσεις παθολόγου ή γενικού ιατρού και ψυχιάτρου, οι οποίοι απασχολούνται είτε στο δημόσιο σύστημα υγείας είτε στον ιδιωτικό τομέα, με βάση παραπεμπτικό έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται από την υπηρεσία τα καθήκοντα της θέσης που πρόκειται να αναλάβει ο υπάλληλος (παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 3584/2007, όπως η παρ. αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 παρ. 3 του ν. 4674/2020). Ειδικά, όμως, για τα άτομα με αναπηρία, που διορίζονται με γενικές ή ειδικές διατάξεις, απαιτείται πιστοποίηση της υγείας και της φυσικής καταλληλότητάς τους, η οποία γίνεται, επίσης αποκλειστικά, από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, με βάση παραπεμπτικό έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται από την υπηρεσία τα καθήκοντα της θέσης που πρόκειται να αναλάβει ο υπάλληλος (παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3584/2007, όπως η παρ. αυτή προστέθηκε με το άρθρο 48 παρ. 4 του ν. 4674/2020). Αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές για την πιστοποίηση της υγείας και της φυσικής καταλληλότητας των υποψηφίων για διορισμό σε θέσεις δημοτικών υπαλλήλων ατόμων με αναπηρία είναι, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3584/2007, οι υγειονομικές επιτροπές που προβλέπονται από τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα και ειδικότερα οι πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές του άρθρου 165 παρ. 1 του κώδικα αυτού, στις οποίες η αρμόδια για τον διορισμό υπηρεσία οφείλει να παραπέμπει τα άτομα με αναπηρία που διορίζονται με γενικές ή ειδικές διατάξεις, στο δε σχετικό έγγραφο πρέπει να γίνεται περιγραφή των καθηκόντων της θέσης που πρόκειται να αναλάβουν.

7. Ο παραπάνω τρόπος απόδειξης του προσόντος της υγείας και της φυσικής καταλληλότητας των ατόμων με αναπηρία που πρόκειται να διορισθούν σε θέσεις

δημοτικών υπαλλήλων αφορά, κατά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 48 παρ. 5 του ν. 4674/2020, και όλες τις περιπτώσεις διορισμών που ήσαν εκκρεμείς κατά την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού (δηλ. κατά την 11-3-2020, ημερομηνία δημοσιεύσεώς του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 124 αυτού). Τέτοιες περιπτώσεις είναι και οι περιπτώσεις διορισμών των προσώπων τα οποία, μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων της προκήρυξης 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ, περιλαμβάνονται στους πίνακες διοριστέων της ειδικής κατηγορίας των ατόμων με αναπηρία και δεν είχαν διορισθεί κατά τον χρόνο ενάρξεως της ισχύος του ν. 4674/2020, όπως είναι οι περιπτώσεις που παρατίθενται στο έγγραφο του εξεταζομένου ερωτήματος. Με τον τρόπο αυτό εξυπηρετείται πληρέστερα ο σκοπός των νέων διατάξεων του άρθρου 48 του ν. 4674/2020, ο οποίος, όπως προκύπτει από την οικεία αιτιολογική έκθεση, είναι «να προστατεύεται και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των ατόμων αυτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, αλλά και να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος». Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, ακόμα δηλ. και αν δεν είχε τεθεί η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3584/2007, που προστέθηκε με το ν. 4674/2020, και όχι το άρθρο 14 του ν. 3584/2007, όπως ίσχυε κατά την έκδοση της προκήρυξης 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ, πριν δηλαδή από την τροποποίησή του με το άρθρο 48 του ν. 4674/2020. Και τούτο διότι από τις διαδικαστικού χαρακτήρα διατάξεις των άρθρων 16, 17 και 18 του ν. 2190/1994 καθιερώνεται σύνθετη διοικητική ενέργεια, στο πλαίσιο της οποίας εκδίδονται πράξεις, όπως η προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων, οι προσωρινοί πίνακες κατάταξης των υποψηφίων και οι αποφάσεις του ΑΣΕΠ που εκδίδονται αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν ενστάσεως, η σύνθετη δε αυτή διοικητική ενέργεια ολοκληρώνεται με την πράξη του ΑΣΕΠ περί κυρώσεως των οριστικών πινάκων επιτυχίας ή προτεραιότητας και διοριστέων. Σε επόμενο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας και με νόμιμο έρεισμα την ως άνω πράξη του ΑΣΕΠ εκδίδονται, επί τη βάσει των διατάξεων που ισχύουν για κάθε φορέα, οι πράξεις διορισμού, οι οποίες αποτελούν πράξεις συναφείς προς την πράξη κύρωσης των οριστικών πινάκων (ΣτΕ 1419/2011, 1111/2005 Επταμ.). Επομένως, αφού η σύνθετη διοικητική ενέργεια που άρχισε με την προκήρυξη 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ έχει ολοκληρωθεί με την κύρωση των οριστικών πινάκων, δεν

τίθεται ζήτημα εφαρμογής των ισχουσών κατά την έκδοση της προκήρυξης διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 3584/2007 κατά την μεταγενέστερη πιστοποίηση του προσόντος της υγείας και της φυσικής καταλληλότητας και την έκδοση της πράξης διορισμού, η νομιμότητα των οποίων, κατά γενική αρχή του δικαίου, κρίνεται με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς του χρόνου εκδόσεως των αντίστοιχων πράξεων (ΣτΕ 2742/2008, 1980/2005 Ολομ.).

8. Μετά από την παραδοχή ότι στις παρατιθέμενες στο ερώτημα υποθέσεις δεν είναι επί του παρόντος δυνατός ο διορισμός των επιτυχόντων ατόμων με αναπηρία αλλά πρέπει αυτά να παραπεμφθούν στις αρμόδιες για την πιστοποίηση της υγείας και της φυσικής καταλληλότητάς τους υγειονομικές επιτροπές, είναι άνευ αντικειμένου το υποερώτημα αν, σε περίπτωση υποχρέωσης διορισμού, δύναται να περιορίζονται τα προς άσκηση καθήκοντα του κλάδου, στον οποίο εντάσσεται ο διοριζόμενος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα σε προσκομισθείσες ιατρικές βεβαιώσεις.

9. Σε περίπτωση κατά την οποία η αρμόδια υγειονομική επιτροπή πιστοποιεί ότι υποψήφιο για διορισμό σε θέση δημοτικού υπαλλήλου άτομο με αναπηρία δεν διαθέτει την υγεία και την φυσική καταλληλότητα που του επιτρέπει την εκτέλεση των καθηκόντων της αντίστοιχης θέσης, ο διορισμός δεν είναι δυνατός λόγω ελλείψεως του προσόντος του άρθρου 14 του ν. 3584/2007, το δε αρμόδιο για τον διορισμό διοικητικό όργανο οφείλει να εκδώσει σχετική αιτιολογημένη πράξη. Περαιτέρω ενέργειες της διοικήσεως σχετικά με την αντικατάσταση του μη διορισθέντος δεν είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο της γνωμοδοτήσεως αυτής, επειδή στο έγγραφο του ερωτήματος δεν παρατίθενται σχετικοί προβληματισμοί για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, όπως απαιτείται από το άρθρο 6 παρ. 6 του Οργανισμού του Ν.Σ.Κ. (ν. 3086/2002, Α' 324). Επί του τελευταίου αυτού ζητήματος μειοψήφησε ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους Αντώνιος Τατσόπουλος, κατά την γνώμη του οποίου, σε περίπτωση που ο υποψήφιος για διορισμό κριθεί ότι στερείται του γενικού προσόντος της υγείας και της φυσικής καταλληλότητας για τα καθήκοντα της θέσης για την οποία έχει επιλεγεί, η υπηρεσία ή το νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει διατεθεί υποχρεούται, και δη «αμελλητί», να γνωστοποιήσει το γεγονός στο ΑΣΕΠ προκειμένου το τελευταίο να προβεί σε αντικατάσταση αυτού (παρ. 12 του άρθρου 17 του ν. 2190/1994, ως έχει αυτή γνωμοδότηση 88/2020

αντικατασταθεί με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4674/2020, βλ. και ΣτΕ 1724/2005 και Α.Π. 878/2014).

10. Τέλος, από τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 6γ του ν. 2190/1994, σύμφωνα με την οποία ποσοστό 10% των προκηρυσσομένων θέσεων καλύπτεται από άτομα με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον «όπως διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές του ΚΕΠΑ», προκύπτει ότι η διαπίστωση από τις υγειονομικές επιτροπές του ΚΕΠΑ του ποσοστού αναπηρίας του συμμετέχοντος στη διαδικασία ατόμου με αναπηρία είναι ο αποκλειστικός τρόπος αποδείξεως του ποσοστού αυτού ως προϋποθέσεως για την υπαγωγή του ενδιαφερομένου στην ευνοϊκή διάταξη της παραπάνω παρ. 6γ. Δεν παρέχεται από την διάταξη αυτή πρόσθετη αρμοδιότητα στο ΑΣΕΠ να χρησιμοποιεί τις σχετικές βεβαιώσεις των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕΠΑ για να κρίνει και την ύπαρξη ή μη του προσόντος της υγείας και την φυσικής καταλληλότητας του ατόμου με αναπηρία για την εκτέλεση των καθηκόντων της αντίστοιχης θέσης. Η πιστοποίηση του προσόντος αυτού, όπως έχει προαναφερθεί, γίνεται αποκλειστικά από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές κατόπιν παραπομπής από την αρμόδια για τον διορισμό υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3584/2007.

Απάντηση

11. Κατόπιν όλων των προαναφερθέντων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι στο εξεταζόμενο ερώτημα πρέπει να δοθούν οι εξής απαντήσεις:

- α)** Στις παρατιθέμενες στο ερώτημα υποθέσεις, οι αρμόδιοι για τον διορισμό φορείς οφείλουν να παραπέμψουν τα υποψήφια για διορισμό άτομα με αναπηρία στις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3584/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 48 παρ. 4 του ν. 4674/2020.
- β)** Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες πιστοποιείται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές ότι υποψήφιο για διορισμό άτομο με αναπηρία δεν διαθέτει το προσόν της υγείας και της φυσικής καταλληλότητας που επιτρέπει την εκτέλεση των καθηκόντων της αντίστοιχης θέσης, ο διορισμός δεν είναι δυνατός και το αρμόδιο διοικητικό όργανο οφείλει να εκδώσει σχετική αιτιολογημένη πράξη.

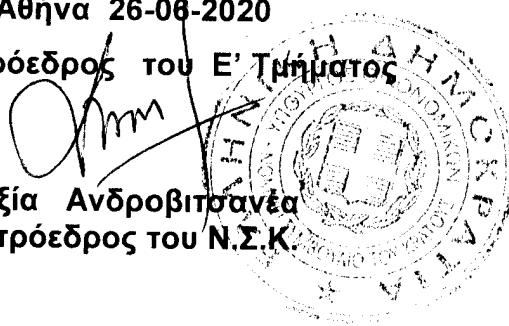
γ) Το ΑΣΕΠ δεν είναι αρμόδιο από το άρθρο 14 παρ. 6γ του ν. 2190/1994 να πιστοποιεί την ύπαρξη ή μη του προσόντος της υγείας και της φυσικής καταλληλότητας υποψηφίου για διορισμό ατόμου με αναπηρία με βάση την διαπίστωση του ποσοστού αναπηρίας του από τις υγειονομικές επιτροπές του ΚΕΠΑ.

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ

Αθήνα 26-08-2020

Η Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτσανέα
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους